

rechtes 1908, str. 149). Bylo proto zmateční stížnost z části jako neprovedenou, z části jako bezdůvodnou zavrhnouti, aniž bylo třeba zabývat se jejími ostatními vývody, jež nemají s podstatou tohoto trestního případu nic společného.

Čís. 2330.

Majitel lomu jest povinen (§ 335 tr. zák.) označiti a ohraditi místo nevybuchuvšího náboje a zameziti k němu přístup.

(Rozh. ze dne 26. března 1926, Zm I 695/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Hoře Kutné ze dne 4. srpna 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti života podle Šu 335 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Bezdůvodnou jest výtká nejasnosti rozsudku (§ 281 čís. 5 tr. ř.), kterou spatřuje zmateční stížnost v tom, že se v něm jednak nezjišťuje a nerozebírá obsah předpisů §§ 29 a 55 ministerského nařízení ze dne 29. května 1908, čís. 116 ř. zák., jednak se neuvádí obsah vyhlášky, která měla býti podle rozsudku vyvěšena v lomě. Uváděti v rozsudku doslov oněch předpisů (v rozsudkových důvodech jest řeč o ustanoveních §§ 19 a 55 ministerského nařízení) nebylo zapotřebí, neboť jde o předpisy, vyhlášené uveřejněním jich v říšském zákoníku. Pokud pak jde o onu vyhlášku, nemůže býti nejmenší pochybnosti o tom, že, vzal-li nalézací soud na základě svědeckých výpovědí za zjištěno, že stěžovatel nešetřil předpisu Šu 55 ministerského nařízení, jest tím mírně opomenutí, spočívající v tom, že v lomu nebyl vyvěšen, pokud se týče trvanlivým způsobem na několika vhodných a lehce přístupných místech závodu přibit krátký výtah, obsahující nejdůležitější ustanovení onoho nařízení, jakož i nařízení uvedených v jeho Šu 22. Jakékoliv pochybnosti v příčině otázky, ve kterých směrech uznává rozsudek stěžovatele trestně zodpovědným, odstraňuje však již jeho výrok, podle něhož shledáno trestné jednání (opomenutí) stěžovatelovo v tom, že místo, kde byl nevystřelený náboj, neoznačil jako nebezpečné a že varovnými tabulkami nezakázal k němu přístup, po případě ono místo neohradil, že dále nevyvěsil předepsané vyhlášky a nepoučil posléze dělníky podle předpisu. Předpisuje § 19 ministerského nařízení, že nebezpečná místa v lomech a jamách jest uzavřítí a opatřiti na vhodných místech výstražnými tabulkami, třetí odstavec Šu 29, že náboje, které, jak tomu bylo v souzeném případě, selhaly, dlužno jako takové poznačiti, předpis Šu 55 pak byl již ve svém doslovu uveden. Třeba jen ještě dodati, že podle druhé věty téhož předpisu má tamtéž předepsaný výtah obsahovati mimo jiné zejména též ustanovení §§ 19 a 29 ministerského nařízení, jakož i kromě jiných ustanovení též § 109 ministerského nařízení ze dne 2. července 1877, čís. 68 ř. zák., podle jehož třetího odstavce nemá se rána, selhala-li, vyvrtávati ani utopiti, nýbrž, nemůže-li se

sousední ranou přivést k výbuchu, má se přírazek dřevěnou lžicí z části vybrati a rána k výbuchu přivést druhým nábojem, který se vloží do téže vyvrtané díry. Také toto nařízení uvedeno jest v rozsudkovém výroku jako předpis zvláště vyhlášený ve smyslu Šu 335 tr. zák. Stalo se tak právem, neboť Šem 1. ministerského nařízení ze dne 4. srpna 1885, čís. 135 ř. zák. (prováděcího nařízení k zákonu o třaskavinách) bylo ono ministerské nařízení výslovně ponecháno v platnosti, podle Šu 22 ministerského nařízení čís. 116/1908 pak jest mimo jiné i při pracích trhacích v kamenných lomech atd. šetřiti především ustanovení ministerského nařízení čís. 68/1877. Podle Šu 105 tohoto nařízení mají dělníci, kteří jsou opatřováni trhadly (třaskavinami), býti napřed poučeni o povaze těchto látek a má jim býti vštípeno, jak mají býti opatrní, by se při práci nestalo neštěstí, a podle Šu 106 mají býti poučeni zejména, že každé svévolné nebo svémocné užití trhadel přináší s sebou veliké nebezpečí.

Jest tudíž bezpodstatnou nejen výtku zmateční stížnosti, že z důvodů rozsudku není patrné, v čem nevyhověl stěžovatel předpisům, zmíněným v rozsudku, nýbrž i její námitka, přicházející vlastně již v úvahu jako uplatňování důvodu zmatečnosti podle čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že není předpisu, podle něhož místo, kde jest nevybuchuvší rána, dlužno ohraditi nebo jinak zabezpečiti zejména v ten způsob, by k němu neměly přístupu ani osoby v lomě pracující. V onom směru jest připomenouti, že § 19 ministerského nařízení čís. 116/1908 má zřejmě na mysli zejména též místa v lomech (a jamách), která se přechodně, ať z jakékoliv příčiny, stala nebezpečnými; nelze tudíž shledávati porušení zákona nebo jeho nesprávné použití v tom, že nalézací soud řadí k oněm nebezpečným místům také místo, na němž zůstal v zemi nevybuchuvší náboj (v souzeném případě dynamitová patrona). Pokud pak jde o osoby, o jejich ochranu jest dotýcnými předpisy usilováno, není v předpisech těch nikde rozeznáváno mezi dělníky v podniku zaměstnanými na jedné straně a osobami nepovolanými na straně druhé, naopak jest z oněch předpisů obou ministerských nařízení zjevno, že jejich účelem jest zejména a především ochrana dělníků v lomech zaměstnaných. Ostatně stihl smrtelný úraz nejen Oldřicha B-ého, který arci i podle rozsudkového zjištění byl v stěžovatelově lomu zaměstnán, nýbrž i další cizí osobu, Oldřicha L-a, o němž rozsudek zjišťuje, že na osudné místo přišel náhodou. Ani další okolnost, zdůrazňovaná zmateční stížností, že místo nevybuchuvší rány nebylo třeba označovati ani ohrazovati před osobami, které samy věděly o nebezpečnosti nevyšlé rány, nemá, i kdyby byla v rozsudku zjištěna pravdivost tohoto tvrzení, onoho významu, který jí stížnost přikládá. Podrobné a neobyčejně přísné předpisy obou ministerských nařízení, jimiž uloženy jsou zejména majitelům lomů a podobných závodů, i jiným zodpovědným činitelům četné povinnosti, směřující k tomu, by při užívání trhadel bylo se vyvarováno všeho, čím mohou býti ohroženy život, zdraví nebo těles. bezpečnost lidí, zejména ustanovení Šu 55 ministerského nařízení čís. 116/1908, mají svůj původ zřejmě v plně oprávněné úvaze a v přesvědčení, že nelze

spoléhati na opatrnost dělníků samotných, která by jim arci měla býti vštípena již vrozenými zpravidla ohledy na vlastní bezpečnost, nýbrž že jest nezbytno, by jim vědomí nebezpečnosti třaskavin a jich užívání a nutnost, dbáti bezpečnostních předpisů, byla vždy znovu a opětně, ba trvale připomínána. Jak již zmíněno, nečiní předpisy v tom ohledu nížádných výjimek; nemá proto významu ani skutečnost, zmateční stížností zvlášť zdůrazňovaná, rozsudkem arci nezjištěná, že Jan B-ý, v jehož pracovní skupině a pod jehož vedením pracovali jeho tři synové, zaměstnává se lámáním kamene po dobu více než 30 let. Neprávem dovolává se zmateční stížnost na oporu svého stanoviska znaleckého posudku, neboť se v něm pouze o požadavku, uloženém předpisem Šu 109 ministerského nařízení čis. 68/1877, praví, že mu stěžovatelem bylo celkem vyhověno, kdežto v ostatních bodech posudku shledal nalézací soud právem podklad pro zjištění, že bylo povinností stěžovatele, učiniti pro celou rozhodnou dobu od 4. do 7. března 1925 ona jím opomenutá zvláštní bezpečnostní opatření (označení místa nevybuchuvšího náboje, jeho ohrazení, nebo zamezení přístupu k němu vhodným způsobem).

Z posavadních úvah jest však zároveň již také zjevna bezpodstatnost námitek, jimiž napadá zmateční stížnost rozsudek v rámci oněch vývodů, jimiž uplatňuje důvod zmatečnosti podle čis. 9 a) a 10 Šu 281 tr. ř. Zmateční stížnost tu totiž stejně jako již v dřívějších vývodech popírá příčinnou souvislost mezi stěžovatelovými opomenutími a smrtí Oldřicha B-ého a Oldřicha L-a. Tato souvislost nevyplývá prý ani ze zjištění rozsudkových a není podle názoru stížnosti dána proto, že oběma bylo osudné místo známo, a musilo jim zajisté býti známo, že dynamit jest třaskavina, tak že nějakého zvláštního poučení nebylo prý tu potřebí. Nehledíc k tomu, že tvrzení zmateční stížnosti, že ono místo bylo oběma jmenovaným známo, se podle zmíněného již zjištění rozsudkového na Oldřicha L-a nehodí, nalézací soud nepochybil právně ani, pokud dospěl k závěru, že smrt obou vzešla ze stěžovatelova opomenutí, šetření ustanovení §§ 19 a 55 ministerského nařízení čis. 116/1908. Zjišťuje rozsudek, že tím, totiž nešetřením oněch předpisů se strany stěžovatelovy, se stalo, že Oldřich B-ý pracoval na místě nevybuchuvšího náboje krompáčem a že následkem toho došlo podle znaleckého posudku k výbuchu dynamitové patrony, která nevystřelená byla ve střešné díře. Rozsudek vychází zřejmě a to právem ze stanoviska, že, kdyby byl stěžovatel neopomenul učiniti aspoň některé z oněch opatření, k nimž byl jako majitel lomu zavázán oněmi předpisy, nebyl by si Oldřich B-ý počínal uvedeným způsobem a že by pak ovšem důsledně nebylo došlo ani k výbuchu patrony, z něhož vzešla smrt obou jmenovaných. Zjišťuje tudíž rozsudek i příčinnou souvislost mezi zaviněním stěžovatelovým a smrtí způsobem bezvadným nejen po stránce skutkové, nýbrž zároveň i takovým, že mu ani ve směru právním nelze činiti důvodné výtky. Tím se stává bezpředmětnou též výtká, uplatněná zmateční stížností s hlediska čis. 10 Šu 281 tr. ř. při veřejném roku, že právě vzhledem k nedostatku oné příčinné souvislosti přichází v úvahu nanejvýš skutková pod-

stata přestupku proti bezpečnosti těla podle §u 431 tr. zák. Zdůrazniti dlužno, že nešetření úředních předpisů samo o sobě nemusí ovšem ještě přicházeti v úvahu jako jednání (opomenutí), opodstatňující skutkovou podstatu §u 335 tr. zák. Než povaha oněch předpisů, které byly nalézacím soudu směrodatny při řešení otázky trestného zavinění stěžovatele, jest vesměs toho rázu, že nepřipouští ani nejmenších pochybností o účelu těchto předpisů, jímž jest zřejmě snaha, zameziti, neb aspoň snížit nebezpečí spojené s pracemi v lomech, pro život, zdraví a tělesnou bezpečnost lidí. Z nadpisu hlavy ministerského nařízení čis. 116/1908, zahrnující v sobě §§y 35 až 54: »Zvláštní předpisy na ochranu života a zdraví dělníků« jest patrné, že téhož rázu jest a též účel sleduje také řada jiných předpisů nařízení, zejména předpisy, vztahující se na dobývání hmoty (§§y 10—21) a na práce trhací (§§y 22—34) a vzhledem k jich citaci v §u 22 téhož nařízení pak důsledně i bezpečnostní předpisy ministerského nařízení čis. 68/1877. Posléze se v §u 336 tr. zák. pod f) jako jeden ze zvláštních případů, tamtéž jednotlivě uvedených, na něž jest užití předpisu §u 335 tr. zák., uvádí případ: když se nezachovávají zvláštní předpisy o děláni, chování, prodeji, dovozu i užívání . . . třaskavých preparátů atd. Znalost dotyčných předpisů pak předpokládá rozsudek tím větším právem u stěžovatele, jakožto majitele lomu. Bylo proto jeho zmateční stížnost zavrhnutí jako bezdůvodnou.

Čís. 2331.

Nedošlo-li ještě k odstranění věci z posavadního místa, přichází dokonaná krádež v úvahu jen tehdy, předsevzal-li pachatel na místě činu opatření, jímž byla jejímu držiteli odňata možnost, s věcí skutečně naložati; stačí ukrytí věci, nikoliv však její naložení na vůz.

Beztrestnost pro účinnou lítost (§ 187 tr. zák.) předpokládá dokonaný čin.

(Rozh. ze dne 29. března 1926, Zm II 593/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 29. října 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán viným přestupkem krádeže podle §§ů 8, 460 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

S hlediska důvodu zmatečnosti čis. 9, správně čis. 10 §u 281 tr. ř. napadá zmateční stížnost rozsudek proto, že spatřuje v činu obžalovaného pouhý pokus, ač podle názoru stížnosti přichází čin ten v úvahu jako čin dokonaný. Podle zmateční stížnosti děje se prý tak v rozsudku zřejmě k tomu cíli, by bylo lze vyloučiti beztrestnost obžalovaného pro účinnou lítost ve smyslu §u 187 tr. zák. Námitce nelze přiznati oprávnění. Podle skutkových zjištění rozsudkových, z nichž dlužno při uplatňování důvodů hmotněprávní zmatečnosti vzhledem k předpisu §u 288 čis. 3 tr. ř. vycházeti, byl obžalovaný O-em přistižen při tom, když